

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/49/2021
Identifikačné číslo spisu: 2315010605
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2315010605.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému Z. G. pre zločin pozbavenia osobnej slobody podľa § 182 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), písm. c) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 26. októbra 2021 v Bratislave o dovolaní obvineného Z. G. proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 21. mája 2020, sp. zn. 5To/78/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. G. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 24. apríla 2019, sp. zn. 2T/118/2015, uznal obvineného Z. G. vinným zo zločinu pozbavenia osobnej slobody podľa § 182 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), písm. c) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 24. decembra 2014 v čase o 02.00 hod. v meste S., časti známej ako Z., A. K. (stíhaný v samostatnom konaní) založil na ruku A. Š. proti jeho vôli kovové putá značky BREN, následne išli do rodinného domu v meste S., na ulici Z. XXXX/XX, kde ho v pivničných priestoroch domu pripútal v jednej miestnosti o kovovú mrežu a spolu s Z. G. ho udierali päťami a kopali do rôznych častí tela, následne ho Z. G. presunul do inej miestnosti kde ho putami pripútal k radiátoru a od poobedňajších hodín dňa 25. decembra 2014 ho opakovane bil po rôznych častiach tela, a to biliardovým tágom, golfovou palicou a násadou od krompáča, pričom dňa 30. decembra 2014 sa A. Š. podarilo v ranných hodinách z domu ujsť, čím A. Š. spôsobili zlomeninu V.-VII. rebra vľavo vpredu bez posunu, zlomeninu ľavého vnútorného členka a pomliaždenie chrbta ľavej nohy, ktoré zranenia podľa znaleckého skúmania si vyžadujú 6 týždňovú dobu liečenia a 10 týždňovú dobu práceneschopnosti.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 182 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov a dvoch mesiacov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil i trest prepadnutia vecí: drevená násada ku krompáču, dĺžka cca 100 cm; golfová palica sivej farby z kovu dĺžky cca 90 cm; časť biliardového tága z dreva čiernej farby dĺžka cca 72 cm; škrupinové textilné puzdro čiernej farby na zips obsahujúci 4 ks prázdnych zrezaných injekčných striekačiek; 1 ks prázdnu injekčnú striekačku; bielu umelohmotnú plastovú trubičku s dĺžkou cca 8 cm; kovovú trubičku zlatej farby s dĺžkou cca 11 cm; textilné puzdro, v ktorom sa nachádza kovová trubička zlatej farby cca 9 cm vo vnútri so zelenou plastovou slankou s dĺžkou cca 8 cm; 2 ks plastových kariet; plastový zapalovač; malý plochý skrutkovač s oranžovými rúčkami s dĺžkou cca 11 cm; bankovka s nominálnou hodnotou 100 Sk sériového čísla P.; znečistená žiarovka s objímkou bez vlákna; plastovú vrečko s tlakovým uzáverom; plechová škatuľka modrej farby obsahujúca 4 ks prázdnych, zvnútra znečistených zrezaných injekčných striekačiek; vlastníkom ktorých sa podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona stal štát. Okresný súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného A. Š., nar. XX. B. XXXX, bytom S., O. XXXX/XX, prechodne bytom a adresa na doručovanie Ž. X, odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním a Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že na rovnakom skutkovom základe uznal obvineného vinným zo zločinu pozbavenia osobnej slobody podľa § 182 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), písm. c) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. Krajský súd mu podľa § 182 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne podľa § 83 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku mu uložil trest zhabania vecí: drevené násada ku krompáču, dĺžka cca 100; golfová palica sivej farby z kovu dĺžky cca 90 cm; časť biliardového tága z dreva čiernej farby dĺžka cca 72 cm. Krajský súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného A. Š., nar. XX. B. XXXX, bytom S., O. XXXX/XX, prechodne bytom a adresa na doručovanie Ž. X, odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti rozsudku krajského súdu, ktoré bolo obvinenému doručené 6. augusta 2020 a jeho obhajcovi 12. augusta 2020, podal obvinený prostredníctvom obhajcu 30. novembra 2020 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený po stručnom zrekapitulovaní predchádzajúceho konania a rozhodnutí počas neho vydaných uviedol, že dovolaním sa domáha zrušenia napadnutého rozsudku, ako aj zrušenia všetkých ďalších rozhodnutí, ktoré na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujú, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Obvinený považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za nezákonný z dôvodu, že skutok, pre ktorý bol odsúdený nespáchal. Skutkové zistenia súdu nenamieta, v jeho prípade ide podľa obvineného o situáciu, keď výrok rozsudku súdu o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine (R 5/2011). V rozsudku rezultujúci výrok o vine obvineného (a súvisiace výroky) je podľa neho nesprávny, neodôvodnený a v rozpore so základnými zásadami trestného konania a Trestným poriadkom, najmä s ustanoveniami o dokazovaní. Rovnako tak sú podľa obvineného nesprávne a v rozpore so zásadou hodnotenia dôkazov v ich súhrne (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) a so zásadou zisťovania skutkového stavu bez dôvodných pochybností (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku) len všeobecné konštatovania súdu uvedené v odôvodnení tohto rozsudku. Napriek tomu, že hodnotenie dôkazov sa nesmie pohybovať mimo zákonom vymedzených hraníc (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku), v jeho prípade sa tak stalo, hoci svojvôľa súdu pro hodnotení dôkazov je zakázaná. Dodal, že vyššie uvedené závery potvrdzuje odôvodnenie súdu na č. l. 715-716. Rozhodnutie o vine obvineného krajský súd teda podľa neho

odôvodnil len všeobecnými ničím nepodloženými formuláciami, ktoré navyiac nemajú oporu vo vykonaných dôkazoch bez toho, aby konkrétne uviedol na základe akých dôkazov dospel k záveru o jeho vine a najmä, prečo nechal v úvahu celú radu dôkazov, ktoré jednoznačne svedčili o tom, že žalovaný skutok nespáchal. Zo strany súdu ide teda podľa obvineného o svojvoľné hodnotenie dôkazov vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho logického základu. Dodal, že z odôvodnenia rozhodnutia tohto súdu nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

Podľa názoru obvineného všeobecne platí, že na preukázanie viny musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa doplňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obvineného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Poznamenal, že výrok o vine môže byť teda založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosti, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. Obvinený pokračoval, že krajský súd postupoval tiež v rozpore s § 2 ods. 4 Trestného poriadku, keďže jeho odsúdenie založil na celej rade dôkazov, u ktorých neboli odstránené pochybnosti. Súd bol podľa neho povinný v takomto prípade rozhodnúť v jeho prospech a keď tak nevykonal, tak porušil zásadu „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“. Odkazujúc na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. júna 2010, sp. zn. 3To/4/2020, obvinený uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu mal obsahovať odôvodnenie v súlade s § 168 ods. 1 Trestného poriadku, keďže tento rozsudok žiadne takéto odôvodnenie neobsahuje, je preto podľa neho nepreskúmateľný a arbitrárny. Dodal, že uznesenie krajského súdu z 13. apríla 2017, sp. zn. 5To/133/2016, sa stalo rozhodujúcim podkladom, na základe ktorého bol v konečnom dôsledku odsúdený, hoci sa žalovaného skutku nedopustil. Obvinený si je vedomý, dovolaním nie je možné namietať skutkové zistenia súdov a rovnako ani hodnotenia vykonaných dôkazov. Dovolaním sa preto nedomáha opätovného prehodnotenia vykonaných dôkazov, ale preskúmania rozhodnutia súdu, ktorým bol uznaný vinným len na základe toho, že krajský súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu, ktorým bol oslobodený a to len preto, lebo sám vyhodnotil tie isté dôkazy úplne opačne ako prvostupňový súd. Keďže k takémuto rozhodnutiu súdu neboli žiadne dôvody a najmä žiadne dôkazy, takýto postup neodôvodňovali, podľa obvineného vyvoláva toto rozhodnutie pochybnosti o jeho zákonnosti. Uvedené konštatovanie podľa neho vyplýva a je potvrdené argumentáciou súdu v odôvodnení uznesenia (č. I. 613). Je toho názoru, že odvolací súd vyššie uvedeným „závažným pokynom“ ako má prvostupňový súd rozhodnúť - teda uznať jeho vinu - prekročil svoju prieskumnú právomoc a z jeho strany ide podľa obvineného o prípad „svojvoľného hodnotenia dôkazov“. Odkazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 15. augusta 1991, sp. zn. 11Tz/53/91, obvinený uviedol, že odvolací súd teda mal v tomto prípade vytknúť chyby pri hodnotení dôkazov, ktorých sa podľa jeho názoru dopustil súd prvého stupňa, avšak nebol oprávnený dávať súdu záväzné pokyny, k akým záverom má súd prvého stupňa dospieť pri hodnotených jednotlivých dôkazov. Dodal, že obdobné stanovisko vyplýva aj z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Tempel proti Českej republike z 25. júna 2020, č. 44151/12. Zopakoval, že uznesenie krajského súdu je tiež nepreskúmateľné, keďže okrem „príkazu ako hodnotiť dôkazy“, neobsahuje žiadne úvahy, na základe ktorých odvolací súd dospel k „závažnému pokynu“, aby prvostupňový súd uznal jeho vinu, hoci sa žalovaného skutku nedopustil.

Poznamenal, že po vrátení veci krajským súdom, vykonal okresný súd 24. apríla 2019 jedno hlavné pojednávanie, na ktorom do počul k veci len poškodeného A. Š. a následne obvineného odsúdil, a teda o jeho vine rozhodol bez toho, aby vykonal v uznesení krajského súdu uvedené dôkazy ním požadované. Keďže okresný súd žiaden naznačený dôkaz nevykonal, uznanie viny v odsudzujúcom rozsudku založil len na tom, že dôkazy, ktorými odôvodňoval pôvodné oslobodenie obvineného spod obžaloby, teraz (na pokyn krajského súdu) vyhodnotil v jeho neprospech. Obvinený dodal, že rozhodnutie súdu o jeho vine nebolo teda výsledkom hodnotenia dôkazov v ich súhrne (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku), ale len výsledkom „akceptácie“ príkazu druhostupňového súdu a prispôbenia výkladu týchto dôkazov požiadavke tohto súdu. V tejto súvislosti podľa obvineného možno konštatovať, že okresný súd v rozsudku neodstránil žiadne rozpory vo výpovedi poškodeného z prípravného konania a z hlavného pojednávania (nevykonal krajským súdom nariadenú konfrontáciu výpovedí poškodeného na hlavnom pojednávaní). Súd podľa obvineného založil jeho vinu najmä na výpovedi poškodeného, a to napriek

tomu, že každá výpoveď poškodeného vyznela v súhrne nejednoznačne a nepresvedčivo a to vzhľadom na absenciu nepochybných a istých vyjadrení ohľadne najpodstatnejších okolností dôležitých pre trestné konanie a existenciu množstva podstatných rozporov, ktoré vôbec neboli odstránené. Pokračoval, že okresný súd neodstránil rozpory vo výpovediach svedkov z prípravného konania a z hlavného pojednávania. Na základe „záväzného pokynu“ krajského súdu sa podľa obvineného (okresný) súd v konečnom dôsledku priklonil v rozpore so zásadou ústnosti (§ 2 ods. 18 Trestného poriadku) k výpovediam poškodeného a niektorých svedkov z prípravného konania, pričom podľa neho ani tieto nehodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, keďže viaceré úvahy súdu uvedené v rozsudku týkajúce sa výpovedí svedkov treba považovať za špekulatívne. Dodal, že z týchto výpovedí boli naviac súdom tendenčne vybraté len niektoré časti a tie, ktoré potvrdzovali nevinu obvineného, sú podľa neho ponechal bez povšimnutia.

V ďalšej časti obvinený poukázal na svedecké výpovede A. M., W. Z., S. S., ako aj znalecký posudok MUDr. C. T., z ktorého podľa obvineného vyplývajú zásadné pochybnosti o tom, kedy boli poškodenému zranenia, popísané vo výroku rozsudku, vlastne spôsobené. Rovnako obvinený uviedol, že okresný súd v rozpore so skutočnosťou vyhodnotil dôkaz, ktorý vykonal na hlavnom pojednávaní 28. septembra 2016 a to premietnutie kamerového záznamu ORP-842/2-VYS-GA-2014 na č. l. 206. Ďalej citoval uznesenie krajského súdu z 13. apríla 2017, sp. zn. 5To/133/2016, v ktorom je uvedené, že „okresný súd sa tiež nevysporiadal s faktom, že kamerové záznamy sa uschovali jedine zo dňa 30. decembra 2014, že bol pravdepodobne vymenený alebo preformátovaný pevný disk na digitálnom videorekordéri.“ Citované „zistenie“ je podľa obvineného jeden z najpresvedčivejších dôkazov zachytených dokonca na kamerovom zázname nechal bez povšimnutia, považuje za svojvoľné arbitrárne a nie riadne odôvodnené. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok okresného súdu (č. l. 10-11), ako aj na svoje vyjadrenie (č. l. 433). Uvedené konštatovanie platí podľa obvineného aj pre ďalší dôkaz - posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru Bratislava (č. l. 170), ktorý skúmal vecné stopy zaistené z miesta činu. Podľa obvineného je výpoveď poškodeného, že ho s uvedenými predmetmi (rúčkou od krompáča, biliardovým tágom, golfovou palicou) bil „každú hodinu a rozťal mu hlavu“, je teda v nesúlade so závermi vyššie uvedeného posudku. Dodal, že ani zápisnica o prehliadke tela poškodeného a fotodokumentácia zranení poškodeného (č. l. 273 a nasl.) nepotvrdzujú, že zranenia na tele poškodeného by boli „čerstvé“, naopak podľa sfarbenia vyplývajúceho z fotodokumentácie, sú podľa obvineného tieto skôr staršieho dátá.

Rozsudok krajského súdu z 21. mája 2020, sp. zn. 5To/78/2019, ktorým bol obvinený v konečnom dôsledku uznaný vinným a následne aj rozhodnutý, ktoré na tento rozsudok nadväzovali (rozsudok okresného súdu z 24. apríla 2019, sp. zn. 2T/118/2015, uznesenie krajského súdu z 13. apríla 2017, sp. zn. 5To/133/2016), sú preto podľa obvineného zo všetkých vyššie uvedených dôvodov svojvoľné, arbitrárne, založené na právne neakceptovateľných úvahách a nie riadne odôvodnené a preto sú podľa neho v rozpore s § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj v rozpore s § 2 ods. 4, ods. 10, ods. 12 a ods. 18 Trestného poriadku. Pokračoval, že týmto rozhodnutiam tiež chýba presvedčivosť vyúsťujúca do ich nepreskúmateľnosti. Dodal, že porušenie zákona uvedenými rozhodnutiami vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, tiež výrazne ovplyvnilo jeho postavenie (§ 371 ods. 5 Trestného poriadku).

K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený uviedol, že odvolací súd zásadným spôsobom porušil jeho právo na obhajobu, keď úplne odignoroval všetky dôkazy v prospech obvineného a to napriek tomu, že právo na spravodlivý proces v sebe okrem iného zahŕňa aj právo rozhodovať o vine a treste len na základe dôkazov vykonaných zákonným spôsobom, prostredníctvom ktorých sa objasňujú nielen okolnosti svedčiace proti obvinenému, ale aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech. Poznamenal, že jeho právo na obhajobu bolo súdom zásadným spôsobom porušené aj na hlavnom pojednávaní dňa 28. septembra 2016, kde žiadal o opakovanie dôkazu - ohliadky tela poškodeného, čo napokon vyplýva aj zo zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. l. 384). Tým, že súd prvého stupňa vôbec nerozhodol o jeho návrhu na vykonanie dôkazu, došlo podľa neho k porušeniu § 168 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého z odôvodnenia rozsudku musí byť zrejmé, prečo súd nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov. Obvinený zdôraznil, že právu na obhajobu

teda zodpovedá povinnosť súdu v odôvodnení rozsudku uviesť. Ako sa vyrovnal s obhajobou a návrhmi na doplnenie dokazovanie a musí o nich vždy rozhodnúť. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2013, sp. zn. 4Tdo/49/2013, ako aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. júla 2013, sp. zn. IV. ÚS 30/2013. Ďalej uviedol, že jeho právo na obhajobu bolo porušené aj nesúladosť zvukových záznamov s textom jeho prepisu do zápisnici o hlavných pojednávaniach (24. apríla 2019, ale aj z ďalších), ktoré sa nezhodujú, pričom podľa jeho názoru, nejde o prípad tak, ako to uviedol krajský súd v rozsudku (č. l. 716), že táto zápisnica resp. zápisnice obsahuje(ú) „podstatný obsah výpovede“. Vo vzťahu k tomu poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. júna 2019, Tpj 1/2019. Uvedenému právnomu názoru a zákonnej požiadavke zvukový záznam a text zápisnice o hlavnom pojednávaní nezodpovedá, keďže tieto nie sú podľa obvineného autentické. Dodal, že vyššie naznačený postup súdu je v rozpore s § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj v rozpore s § 58 ods. 5, ods. 6 Trestného poriadku a § 61a Trestného poriadku. Obvinený uviedol, že postupy a porušenia súdu, ktoré namietal v tomto dovolaní, mu boli známe už v pôvodnom konaní a tieto namietal už v odvolaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku), ktoré podal proti prvostupňovému odsudzujúcemu rozsudku priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 24. apríla 2019 a ktoré písomne odôvodnil dňa 24. júna 2019 (č. l. 666-669), v znení dodatku zo dňa 24. apríla 2020 (č. l. 699-701).

Vzhľadom k uvedenému obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku rozhodol tak, že rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v ustanoveniach § 168 ods. 1, § 2 ods. 4, ods. 10, ods. 12 a ods. 18, § 58 ods. 5, ods. 6, a § 61a Trestného poriadku v neprospech obvineného a tento rozsudok zrušil. Tiež navrhol, aby zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok nadväzujúce, ktoré sa týkajú obvineného, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad a aby krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Podľa § 380 ods. 2 trestného poriadku obvinený navrhol, aby dovolací súd tiež rozhodol, že obvinený, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, neberie do väzby a prepúšťa ho z výkonu trestu odňatia slobody.

Prokurátorka príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že sa s dovolacími dôvodmi nestotožňuje, pretože rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu je podľa nej zákonný a správny. Všetky dovolateľom vytýkané nedostatky súdneho konania, spočívajúce v nedôslednom vyhodnotení vykonaného dokazovania a nevykonaní obhajobou navrhnutých dôkazov, vrátane nedodržania práva obvineného na obhajobu, boli druhostupňovým súdom starostlivo preskúmané a vyhodnotené ako nedôvodné. Dodala, že nielen prvostupňový súd ale aj druhostupňový súd dospel k záveru, že v uvedenom rozsahu vykonané dokazovanie je na zákonné a spravodlivé posúdenie veci dostačujúce. Keďže napadnutý rozsudok krajského súdu považuje prokurátorka za zákonný, s vykonaným dokazovaním, právnu kvalifikáciu skutku a uloženým trestom sa stotožňuje, nepovažuje dovolanie za dôvodné a opodstatnené. S poukazom na vyššie uvedené prokurátorka navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným Z. G. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Pokiaľ ide o obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 16/2013-I a 7/2011).

Vo vzťahu k obvineným uplatnenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku treba vo všeobecnosti uviesť, že tento možno úspešne uplatniť iba vtedy, ak zistené porušenie zákona (posudzujúc trestné konanie ako celok) zodpovedá svojou povahou a závažnosťou porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda len ak bolo odsúdenie obvineného založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje. Tento prístup najvyššieho súdu pri výklade a uplatňovaní tohto dovolacieho dôvodu vychádza z toho, že dovolanie nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť ku zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by v takom prípade v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 52/2013-III).

Pokiaľ ide o vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku, treba zároveň dodať, že ak dovolateľom tvrdená nezákonnosť dôkazu spočíva v zásadnom porušení práva obvineného na obhajobu, ku ktorému malo dôjsť pri jeho získaní alebo vykonaní, takto vecne vymedzená chyba zodpovedá (v prípade jej preukázania) iba dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktorý je v tomto prípade vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa písm. c) tohto ustanovenia v pomere špeciality. Pritom platí, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie

právných dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Inak povedané, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Ďalej je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011). Inými slovami povedané, predmetný dovolací dôvod slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože ako už bolo vyššie uvedené určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014-II).

V kontexte týchto všeobecných východísk najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a jeho záver, že z výsledkov vykonaného dokazovania bolo preukázané, že obvinený sa dopustil skutku tak, ako je mu kladené za vinu obžalobou a prvostupňovým rozsudkom. Krajský súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že okresný súd postupoval v kontexte predchádzajúceho rozhodnutia krajského súdu v danej veci (uznesenie z 13. apríla 2017, sp. zn. 5To/133/2016, č. l. 608-615) a riadil sa právnym názorom, ktorý v ňom krajský súd vyslovil. Krajský súd v predmetnom uznesení uviedol, že zo všetkých vykonaných dôkazov nevyplývajú také skutkové zistenia, k akým dospel okresný súd. Skutkové zistenia okresného súdu vzbudzujú pochybnosť o svojej správnosti, tento sa nevysporiadal dostatočne s tými okolnosťami, že poškodený, svedok P. K. v prípravnom konaní, svedok Z. K., svedkyňa M. v prípravnom konaní, svedkyňa A., rovnako ako aj ostatné dôkazy (znalecké posudky) obvineného usvedčujú. Krajský súd v napadnutom rozsudku ďalej poznamenal, že po vrátení veci súd prvého stupňa nanovo posúdil dôkaznú situáciu (vypočul poškodeného - rozsudok okresného súdu str. 10), dôkazy náležite vyhodnotil a dospel k úplným a správnym skutkovým zisteniam a záverom, ktoré zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. Výtknuté bolo tiež, že výpoveď poškodeného na hlavnom pojednávaní nebola konfrontovaná s jeho výpoveďou v prípravnom konaní, kde sa mohol k príčine zranenia hlavy vyjadrovať inak, podrobnejšie.

V súvislosti s námietkou obvineného, že išlo o „závažný pokyn“ krajského súdu ako má okresný súd rozhodnúť, je potrebné poukázať na judikatúru najvyššieho súdu, podľa ktorej odvolací súd môže prvostupňovému súdu vytknúť chyby pri hodnotení dôkazov, ktorých sa podľa jeho názoru dopustil (nelogickosť záverov, opomenutie niektorých okolností a pod.), nie je však oprávnený dávať mu záväzné pokyny, k akým záverom má dôjsť pri hodnotení jednotlivých dôkazov, ani na to, aké celkové skutkové zistenia má urobiť (pozri primerane nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. februára 2019, IV. ÚS 558/2018). Podľa názoru najvyššieho súdu v predmetnej trestnej veci sa nejedná o pokyn krajského súdu adresovaný okresnému súdu, ktorým by prikazoval, akým spôsobom má rozhodnúť o základnej otázke trestného konania (t. j. o vine alebo nevine obvineného), keďže krajský súd v zrušujúcom uznesení bližšie objasnil, v čom spočívala nesprávnosť záverov okresného súdu, a aká bude jeho nasledujúca úloha, čiže posúdiť v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku dôkazy náležite jednotlivo aj vzájomne vyhodnotiť a dospieť k úplným a správnym skutkovým zisteniam a záverom, ktoré budú plne zodpovedať výsledkom vykonaného dokazovania. Najvyšší súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že okresný súd nezmenil názor len po krátkom dokazovaní, ale najmä v súlade s vysloveným právnym názorom krajského súdu vyslovenom pri rozhodovaní o predchádzajúcom odvolaní.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného Z. G. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.